

האשה שנתארמלה פרק שני כתובות

יח.

עין משפט
נר מצוה

וליסני מנה לויסי מנך. מלתיה דר' יהושע דאשמעינן דמודה היכא דאין שור שחוט לפניך מאי שנה דאשמעינן בקרקע ואיטריקן למתנייה בזביו משום סיפא לנקוט מלתיה במטלטלין ולישמעינן דדידיה גופיה: **נאמן.** מדלוריימתא בלא שבועה: **וויסני מודה ר' יהושע כו' והאכלתיו פרים.** פרעתי חזיו שהוא נאמן בלא שבועה הואיל ואין שור שחוט לפניו דאשמעינן רבותא דלע"ג דמודה במקצת פטור הואיל ואינו תובעו: **אליבא דמאן.** מנאי פליגי בהא מילתא בשבועות (דף מב.). ואי אמר רבי יהושע הכי לא כחד מנייהו הוא דלא כרבנן הא אמרי אפי' תובעו זה מודה במקצת משיב אבידה הוא דמתן בשבועות^א מנה לאבא צידך אין לך צידו אלא חמשים דינר פטור משום שהוא כמשיב אבידה ומאי אשמעינן רבי יהושע באין שור שחוט אפי' שור שחוט לפניו נמי נאמן ואי אליבא דר' אליעזר בן יעקב כי לא תבע ליה נמי האמר שבועה בעי: **ורבי אליעזר ליה ליה משיב אבידה פטור.** מן השבועה בתמיהה הוה תקנתא דרבנן היא במס' גיטין (דף מה.) המואל מליאה לא ישבע מפני מיקון העולם וכיון דבי אשכנז תובעו נמי מחייב ליה שבועה הרי אין לך משיב אבידה גדולה מזה וחייב: **אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן.** משנה היא בשבועות: **טענת אחרים הוא.** ומאי פעמים דקאמר ומאי טענת עצמו: **אלא הכא דרביה קא מיפגלי.** אלא לעולם שבועת קטן ודקאשי לך אין נשבעין על טענת קטן הני מילי בשטוענו קטן אי נתמיו לך וקרא כתיב כי ימן איש אל רעהו ולא קטן ומהכא יליף לה בשבועות (נב.). אלא הכא שבה בטענת אביו אית ליה לרבי אליעזר בן יעקב נשבעין ורבנן פליגי עליה אפילו בטוענו גדול וקרו ליה משיב אבידה ודרביה קא מיפגלי: **לא**

דסתם יהודה וגליל בשעת חירום דמו^א ולייתני מודה רבי יהושע באומר לחבירו מנה לוייתי מנך ופרעתי לך שהוא נאמן משום דקא בעי למיתני סיפא אם יש עדים שהוא לזה ממונו והוא אומר פרעתי אינו נאמן והוא קיימא לן המלוה את חבירו בעדים אינו צריך לפרעו בעדים ולייתני מודה ר' יהושע באומר לחבירו מנה לאבך בידי והאכלתיו פרס שהוא נאמן אליבא דמאן אי אליבא דרבנן הא אמרי משיב אבידה הוי אי אליבא דרבי אליעזר בן יעקב הא אמר שבועה בעי דתניא רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד מנה לאבך בידי והאכלתיו פרס הרי זה נשבע והוה שנשבע על טענת עצמו והכמים אומרים אינו אלא כמשיב אבידה ופטור ור' אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבידה פטור אמר רב בטוענו קטן והאמר מר ר' איין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן מאי קטן גדול ואמאי קרי ליה קטן דלגבי מילי דאביו קטן הוא אי הכי טענת עצמו טענת אחרים היא טענת אחרים והודאת עצמו כוליה טענתא הכא ברביה קמיפגלי דאמר רביה מפני מה אמרה תורה מודה מקצת הטענה ישבע חוקה אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו והאי בבולה בעי דלכפריה והאי דלא כפר ליה משום דאין אדם מעיז פניו הוא ובבולה

ישבע מפני מיקון העולם ואית ספרים דגרסי הכי בהדיא ואין נראה לרבניו יאחז דמשיב אבידה פטור מדלוריימתא מטעם מגו ולא נכח ההיא משנה פריך אלא פריך וכי לית ליה מגו וכן משמע בהנמקין (גיטין דף נא.) ופריך דפרק ולייתני מנך ופרעתי לך ור"א בן יעקב דאמר פעמים שאדם נשבע וכו' ופריך ור"א בן יעקב דאמר מליאה לא ישבע מפני מיקון העולם וכיון דבי אשכנז תובעו נמי מחייב ליה שבועה הרי אין לך משיב אבידה גדולה מזה וחייב: **אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן.** משנה היא בשבועות: **טענת אחרים הוא.** ומאי פעמים דקאמר ומאי טענת עצמו: **אלא הכא דרביה קא מיפגלי.** אלא לעולם שבועת קטן ודקאשי לך אין נשבעין על טענת קטן הני מילי בשטוענו קטן אי נתמיו לך וקרא כתיב כי ימן איש אל רעהו ולא קטן ומהכא יליף לה בשבועות (נב.). אלא הכא שבה בטענת אביו אית ליה לרבי אליעזר בן יעקב נשבעין ורבנן פליגי עליה אפילו בטוענו גדול וקרו ליה משיב אבידה ודרביה קא מיפגלי: **לא**

דסתם יהודה וגליל בשעת חירום דמו^א ולייתני מודה רבי יהושע באומר לחבירו מנה לוייתי מנך ופרעתי לך שהוא נאמן משום דקא בעי למיתני סיפא אם יש עדים שהוא לזה ממונו והוא אומר פרעתי אינו נאמן והוא קיימא לן המלוה את חבירו בעדים אינו צריך לפרעו בעדים ולייתני מודה ר' יהושע באומר לחבירו מנה לאבך בידי והאכלתיו פרס שהוא נאמן אליבא דמאן אי אליבא דרבנן הא אמרי משיב אבידה הוי אי אליבא דרבי אליעזר בן יעקב הא אמר שבועה בעי דתניא רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד מנה לאבך בידי והאכלתיו פרס הרי זה נשבע והוה שנשבע על טענת עצמו והכמים אומרים אינו אלא כמשיב אבידה ופטור ור' אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבידה פטור אמר רב בטוענו קטן והאמר מר ר' איין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן מאי קטן גדול ואמאי קרי ליה קטן דלגבי מילי דאביו קטן הוא אי הכי טענת עצמו טענת אחרים היא טענת אחרים והודאת עצמו כוליה טענתא הכא ברביה קמיפגלי דאמר רביה מפני מה אמרה תורה מודה מקצת הטענה ישבע חוקה אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו והאי בבולה בעי דלכפריה והאי דלא כפר ליה משום דאין אדם מעיז פניו הוא ובבולה

ישבע מפני מיקון העולם ואית ספרים דגרסי הכי בהדיא ואין נראה לרבניו יאחז דמשיב אבידה פטור מדלוריימתא מטעם מגו ולא נכח ההיא משנה פריך אלא פריך וכי לית ליה מגו וכן משמע בהנמקין (גיטין דף נא.) ופריך דפרק ולייתני מנך ופרעתי לך ור"א בן יעקב דאמר פעמים שאדם נשבע וכו' ופריך ור"א בן יעקב דאמר מליאה לא ישבע מפני מיקון העולם וכיון דבי אשכנז תובעו נמי מחייב ליה שבועה הרי אין לך משיב אבידה גדולה מזה וחייב: **אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן.** משנה היא בשבועות: **טענת אחרים הוא.** ומאי פעמים דקאמר ומאי טענת עצמו: **אלא הכא דרביה קא מיפגלי.** אלא לעולם שבועת קטן ודקאשי לך אין נשבעין על טענת קטן הני מילי בשטוענו קטן אי נתמיו לך וקרא כתיב כי ימן איש אל רעהו ולא קטן ומהכא יליף לה בשבועות (נב.). אלא הכא שבה בטענת אביו אית ליה לרבי אליעזר בן יעקב נשבעין ורבנן פליגי עליה אפילו בטוענו גדול וקרו ליה משיב אבידה ודרביה קא מיפגלי: **לא**

ישבע מפני מיקון העולם ואית ספרים דגרסי הכי בהדיא ואין נראה לרבניו יאחז דמשיב אבידה פטור מדלוריימתא מטעם מגו ולא נכח ההיא משנה פריך אלא פריך וכי לית ליה מגו וכן משמע בהנמקין (גיטין דף נא.) ופריך דפרק ולייתני מנך ופרעתי לך ור"א בן יעקב דאמר פעמים שאדם נשבע וכו' ופריך ור"א בן יעקב דאמר מליאה לא ישבע מפני מיקון העולם וכיון דבי אשכנז תובעו נמי מחייב ליה שבועה הרי אין לך משיב אבידה גדולה מזה וחייב: **אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן.** משנה היא בשבועות: **טענת אחרים הוא.** ומאי פעמים דקאמר ומאי טענת עצמו: **אלא הכא דרביה קא מיפגלי.** אלא לעולם שבועת קטן ודקאשי לך אין נשבעין על טענת קטן הני מילי בשטוענו קטן אי נתמיו לך וקרא כתיב כי ימן איש אל רעהו ולא קטן ומהכא יליף לה בשבועות (נב.). אלא הכא שבה בטענת אביו אית ליה לרבי אליעזר בן יעקב נשבעין ורבנן פליגי עליה אפילו בטוענו גדול וקרו ליה משיב אבידה ודרביה קא מיפגלי: **לא**

יח א מיי פ"ח מהל מלוה וזה הכלל א סמוע עין זה טו"ע ח"מ סימן ע ע"פ א: יב ב מיי פ"ד מהלכות טעון ועטען הלכה ה סמוע עין טו"ע ח"מ ע"ה ע"פ א: ג ב מיי פ"ה ח"מ ט סמוע עין טו"ע ח"מ סימן לו ע"פ א:

מוסף רש"י

דסתם יהודה וגליל. אפילו בשעת שלום, בשעת חירום דמו. שאין שירות מלוה מלווה, אלא בשאר מלוות או אי אכא חירוס לא היא חוקה אלא בשעת שלום ויהא חוקה דהא שירות מלוות, והאי דקאמר ר' אבא בשעת חירוס שמי, הכי קאמר יהודה וגליל הכי כן בשעת חירוס של שאר מלוות (רשב"ם ב"ב ד'ה.). והאכלתיו פרס. המומתי לו מל ומתניו בדי, הכי זה נשבע על השאל (שבועות נב.). ור' איצטור בן יעקב לית ליה כו'. כמו והיון כה ור"א לית ליה משאל דמיקון העולם דמשיב אבידה פטור משבועה דל"כ שצ"ק ליה ואילו, והאי נמי כיון דלא נשבעו כמשיב אבידה הוא (גיטין נב.). שבוטעו קטן. יוסף קטן מושב (שבועות נב.). אין נשבעין על טענת חרש, כגון שטועני ברמייה, דמחש שדבני תכמים בכל מקום לא מדבר ולא שומע (שם). אי הכי טענת גדול, טענת עצמו. קרי לה, טענת אחרים היא (שם). טענת אחרים והודאת עצמו. על שהוה לו שאמת דבריו ומודה לו שצדיק חייב לו פרס הוא נשבע (שם). ברוביה טענתא נשבעת אחרים כו'. ולכן נשבעין עליה וכן היא גווי מי פליגי רבנן עליה ומי היה קאמר פעמים שאדם נשבע, כל שעתא כי היא גוויא משמע (שם). אלא הכא ברביה קמיפגלי. לעולם בטוענו קטן ומשום דאין טענתו משבוה במקום אחר, דכמי כי ימן איש, קרי ליה הכי טענת עצמו, מיהו הכא טענה היא דהא איכא מצינת איש דמחש מצינת האב היא בלא, והיינו דקאמר פעמים, וכי ימנא רבנן אמאי פליגי עליה, דרביה קמיפגלי (שבועות נב.). ולרבנן אפילו לגדול אין נשבעין כמתן בשבועות (נב.). מנה לאבא צידך, אין לו צידו אלא חמשים דינר פטור, וברביה פליגי (גיטין נב.). מפני מה אמרה תורה כו'. ללא משבוה כמשיב אבידה לפטורו של נשבע בטובו (ב"ב ג.). אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו, לכפור את הכל, הלכך נשבע להודאת המקצת אינו נאמן על השאל, דהאי בטולה בעי דלכפריה (גיטין נב.). א: אין אדם מעיז פניו בפני זה ששעה לו טובה, הלכך איכא לכפר את פטור משבועה, דאי לאו קושטא בהדיא לא הוה מצי לכפור ביה, והיי דמודה מקצת בטובה בעי למכפריה והא דלא כפריה משום דאין אדם מעיז פניו (ב"ב קז.).